

KURJER CZĘSTOCHOWSKI

Niezależny dziennik polityczny, społeczny, gospodarczy i literacki.

Redakcja i Administracja: Częstochowa, ul. Najśw. Panny Marji 41. Telef. Nr 6.

Ceny ogłoszeń: za wiersz milimetryowy przed tekstem 1 złoty, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Drobne ogłoszenia po 5 gr. za wyraz. Najmniej 50 gr.

Rękopisów nadesł. Redakcja nie zwraca.

Redaktor przyjmuje od g. 6—7 w.

**Prenumerata miesięcznie wynosi zł. 2
zamiejscowa zł. 2.50**

Z komisji sejmowych i senackich

Warszawa. — Komisja administracyjna Sejmu zakończyła III czytanie projektu ustawy samorządowej. Przewodniczący wicemarszałek Polakiewicz podziękował członkom komisji i przedstawicielom rządu za prace nad projektem.

Jak słychać, ustawa ta będzie rozpatrywana na plenarnym posiedzeniu Sejmu już dn. 18 b. m., t. j. w poniedziałek.

Komisja ochrony pracy Sejmu uchwaliła w III czytaniu rządowy projekt ustawy o ubezpieczeniu społecznym.

Posłowie Klubu Narodowego i klubów lewicy nie wzięli udziału w głosowaniu.

Warszawa. — Komisja skarbowo-budżetowa Senatu w obecności pana ministra gen. dr. Zarzyckiego obradowała nad preliminarzem budżetowym Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Obszerny i wyczerpujący referat o budżecie tego resortu wygłosił sen. Evert (BB), który podkreślił m. in., że rozbudowa portu gdyńskiego nie może w najkonieczniejszych potrzebach być zatrzymana, gdyż wstrzymanie rozbudowy byłoby cofaniem na tym odcinku.

Zdaniem sen. Everta robimy błąd jawności w naszych posunięciach gospodarczych, co daje oręż państwu konkurującym.

Program walki z kryzysem musi stanąć — kończy referent — na stano-

wisku interwencjonalizmu gospodarczego państwa, utrzymanego w ramach niezbędnej konieczności i bez wkraczania na tory dogmatycznego etatyzmu.

Nowy projekt noweli do ustawy rolnej wpłynie w tych dniach do Sejmu

Warszawa. — W tych dniach ma wpłynąć do Sejmu — jak się dowiaduje Agencja „Iskra” — projekt noweli do ustawy o wykonaniu reformy rolnej. Nowela ta przewiduje konwersję 5 proc. obligacji państwowej renty ziemskiej, w których w znacznej części wypłacane jest wynagrodzenie za przymusowe wykupione przez skarb państwa nieruchomości ziemskie na cele parcelacyjne.

Projekt noweli przewiduje obniżenie oprocentowania obligacji państwowej renty ziemskiej do trzech proc. w stosunku rocznym.

Pozatem nowe przepisy przewidują 60-letni okres umarzania dla nowych

W dyskusji zabierali głos przedstawiciele prawie wszystkich klubów senackich oraz p. min. Zarzycki, który odpowiadał na zagadnienia poruszone w toku obrad.

obligacji 3 proc. państwowej renty ziemskiej.

Projekt noweli wyposaża nowe obligacje 3 proc. renty w dodatkowe przywileje, zapewniając przyjmowanie tych obligacji według wartości nominalnej na spłaty wszystkich podatków państwowych bezpośrednich, oraz podatku od spadku i darowizn, których termin upłynął przed dniem 1-go stycznia.

Warszawa. — Minister przemysłu i handlu skierował do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o kartelach. Streszczenie tego projektu podawaliśmy przed trzema dniami według agencji „Iskra”.

Walka wyborcza w Niemczech Krwawe dni w całej Rzeszy

Berlin. — Rozpoczęła się tu kampanja wyborcza przemówieniem Hitlera w berlińskim pałacu sportowym.

W zebraniu wzięły udział niezliczone tłumy. Stawili się też licznie przedstawiciele korpusu dyplomatycznego.

Hitler wystąpił w brązowej koszuli.

Towarzyszyli mu książę August Wilhelma pruski, min. Gering, dr. Goebels i inni.

W przemówieniu swem Hitler zebrał stan Niemiec po katastrofie 1918 r. orsz. emówił traktat wersalski, który uważa za narzucony Niemcom.

W końcu swego przemówienia Hitler zwrócił się z apelem do narodu, aby udzielił mu 4-ech lat czasu i wydał później wyrok o dokonanej pracy.

Wśród owacyjnych oklasków Hitler zapowiada, że nie wejdzie na drogę żadnego kompromisu i dąży będzie do wytepienia marksizmu oraz towarzyszących mu zjawisk w Niemczech.

Ktoś tu musi zwyciężyć — mówił — albo marksizm, albo naród nie-

miecki — wierzę, że zwyciężą Niemcy.

Hitler stawia za cel swoich dążeń powrót do tradycji narodowej.

Berlin. — Doniesienia o krwawych starciach politycznych w stolicy i na prowincji płyną bez przerwy.

Ofiarą zająć ubiegłej nocy było 2 zabitych robotników. Zanotowano kilka napadów zorganizowanych na lokale uczęszczane przez narodowych socjalistów.

Do jednego z lokali rzucono granaty ręczne, które wyrządziły wielkie spustoszenie.

W Elblągu wywiązała się ostra strzelanina między komunistami a oddziałem policji. Liczba rannych nie ustalona.

Widownią krwawych starć były wczoraj Królewiec i Brunszwik, gdzie starli się hitlerowcy z Reichsbannerem.

W Kilonji zamknięto uniwersytet na trzy dni z powodu zająć politycznych.

Przeciwpolski wiec hitlerowców w Gdańsku.

Gdańsk. — W ostatnich czasach daje się zauważyć na terenie Wolnego Miasta ponowne wzmoczenie działalności hitlerowców. Niewątpliwie ma to związek z przebiegiem wypadków politycznych w Rzeszy.

Jednym z przykładów wzmocnienia aktywności hitlerowców jest ostatni numer tygodnika „Der Vorposten”, w którym szereg notatek poświęconych jest atakowi na Polskę.

W artykule p. t. „Zurück zur Reich”, organ gdańskich hitlerowców powtarza szereg znanych argumentów o rzekomym niewykonaniu przez Polskę zobowiązań prawnych w stosunku do Gdańska, o rzekome istniejących zamiarach zajęcia przez Polskę Wolnego Miasta i w konsekwencji żąda podjęcia akcji powrotu Gdańska do Rzeszy.

Na innym miejscu ten sam tygodnik atakuje Ligę Narodów za niedość jakoby korzystne rozstrzygnięcie spraw polsko-gdańskich, znajdujących się ostatnio na forum Genewy.

Wyrok w procesie brzeskim

Warszawa. — Onegdaj o godz. 15-ej został ogłoszony wyrok sądu apelacyjnego w procesie brzeskim. Sentencję wyroku odczytał przewodniczący kompletu sądzącego, sędzia Cacak.

Mocą ogłoszonego wyroku — wyrok pierwszej instancji został zatwierdzony z tem, że kara domu poprawy została zamieniona na więzienie.

Oskarżeni: Dubois, Mastek, Ciołkosz, Putek i Pragier zostali pozbawieni praw obywatelskich i honorowych na przeciąg lat pięciu, pozostali zaś oskarżeni na przeciąg lat trzech.

Jak wiadomo w sądzie okręgowym, jako w pierwszej instancji — proces brzeski zakończył się wyrokiem, skazującym Hermana Liebermana, Nerberta Barlickiego, członków P. P. S., dr. Władysława Kiernika, b. ministra, członka „Pias'a” po 2 i pół roku więzienia; Stanisława Dubois, Mieczysława Mastka, prof. Adama Pragiera, członków PPS. i Józefa Putka z „Wyzwolenia” po 3 lata więzienia; Wincentego Witosa, b. premiera rządu obrony narodowej z r. 1920, prezesa „Piasta” na półtora roku więzienia. Poprzedni środek zapobiegawczy w formie kaucji 10,000 zł. został utrzymany w mocy. Od wyroku przysługujące skazanym postom złożenie skargi kasacyjnej w ciągu 3 dni.

Po ogłoszeniu sentencji wyroku sędzia przewodniczący podał krótkie ustne motywy. W motywach tych sąd stwierdził, że sąd nie uwzględnił skarg apelacyjnych obrony i prokuratury, gdyż po dokładnym zbadaniu sprawy doszedł do wniosku, że wyrok

pierwszej instancji jest słuszny co do wymiaru kary.

Sąd przyszedł do przekonania, że w danej sprawie zachodzi wypadek faktycznego spisku — porozumienia kilku osób, które zapomocą użycia przemocy chciały obalić istniejący rząd. Do przekonania tego doszedł sąd na podstawie obfitego materiału, załączonego do sprawy.

Sąd stwierdza, że zachodziło przygotowanie do przewrotu, ale oskarżeni nie przekroczyli artykułu 101 k. k. Sąd rozważał kwestję pojęcia przemocy, które to pojęcie obrona zarówno w swych wywodach, jak i skardze apelacyjnej chciała zacieśnić. Dla ustalenia tego pojęcia nie trzeba wystąpienia tłumów z bronią w rękę, a wystarczające są krwawe zamieszki, jak to miało miejsce w dniu 14 września. Obojętne jest również, że w całej akcji Centrolewu brały również udział inne osoby.

Z tych wszystkich względów — brzmiały końcowe ustępy motywów — sąd apelacyjny na podstawie art. 97 kodeksu karnego z 1932 roku wyrok pierwszej instancji zatwierdził.

Przy odczytywaniu wyroku i podawaniu krótkich motywów ustnych ławy obrońców i oskarżonych świeciły pustkami, Stół prasowe w obłączeniu. Sala wypełniona po brzegi.

Bezpośrednio po odczytaniu wyroku sąd opuścił salę. Prok. Grabowski, który przybył na ogłoszenie wyroku bez swego towarzysza prok. Rauzego, nie zgłosił żadnego wniosku w sprawie środka zapobiegawczego.

Publiczność opuściła salę sądową spokojnie.

Wybuch gazu w Zagłębiu Saary Pogłoski o sabotażu

Berlin. — W miejscowości Neunkirchen w Zagłębiu Saary, wydarzyła się — o czym już donosiliśmy w poprzednim numerze naszego pisma — straszliwa katastrofa wybuchu gazu w zbiorniku.

Przyczyną katastrofy miał być wybuch w fabryce benzolu, który spowodował szybko rozszerzający się pożar. W bardzo krótkim czasie rury gazowe popękały i wielki zbiornik gazu wyleciał w powiatrze Krążą pogłoski, że katastrofa była spowodowana rozmyślnie. Należy podkreślić, że gazownia w Neunkirchen była ostatniem słowem techniki. Czy pogłoski o sabotażu są prawdziwe trudno jest stwierdzić.

Prace nad uporządkowaniem rumowisk trwają przy udziale straży pożarnej z całego Zagłębia Saary, kolumn sanitarnych oraz robotników. W mieście rozgrywają się przerażające sceny. Mieszkańcy poszukują swoich bliskich pod gruzami domów.

W Hamburgu władze miejskie przygotowały kwatery dla mieszkańców Neunkirchen. Niemal cała ludność tego miasta opuściła swe domy w obawie zatrucia gazami.

Pod gruzami domów i pod sterzącami złomami żelastwa leżą jeszcze zabici i ranni. Liczbę zabitych obliczają na 100 do 180 osób rannych jest około 1800 osób.

Program nowego premiera Łotwy

Ryga. — Prezydent Rzeczypospolitej Łotewskiej polecił przeprowadzić pertraktacje z partjami w związku z formowaniem nowego rządu, przedstawicielowi grupy osadników i małorolnych Błodniekowi, który przyjął powierzoną misję, zaznaczając, iż będzie musiał się porozumieć z klubami związku włościan i odpowiedzi prezydentowi udzieli jutro rano.

Czy wiesz,

jak miło spędzić czas
przy radjoodbiorniku?

Przekonaj się i kup odbiornik do sieci
a tem sprawisz swoim bliskim
najmilszą niespodziankę

Największy wybór przy najniższych cenach
Znajdziesz w firmie

(38)

RADJOPOL, Częstochowa, II Aleja 31.

Zbuntowany okręt holenderski skapitulował.

Londyn. — Z Batawji donoszą, że pościg za zbuntowanym krążownikiem „De Zeven Provinciën”, dzięki energicznej interwencji dowódcy eskadry doprowadził do szybkiego zlikwidowania buntu.

O godzinie 9-ej rano czasu indyjskiego dowódca eskadry przesłał przez radio ultimatum do zbuntowanej załogi krążownika, domagając się bezwarunkowej kapitulacji w ciągu 10 minut.

Załoga „De Zeven Provinciën” odpowiedziała, że gotowa jest poddać się pod pewnymi warunkami, które już wysunęła poprzednio.

Dowódca eskadry polecił rozpocząć bombardowanie krążownika z samolotów.

Pierwsza bomba została rzucona obok krążownika jako ostrzeżenie, a gdy to nie poskutkowało, drugą rzucono na pokład, a wybuch jej spowodował pożar.

Załoga krążownika skapitulowała o godzinie 9 ej min. 18 i opuściła statek. Pożar na krążowniku nie wywołał większych szkód.

Tak więc dzięki energii dowódcy eskadry bunt został w krótkim czasie stłumiony.

Pogrzeb 22 zbuntowanych marynarzy odbędzie się w Batawji

Londyn. — Korespondent Reutera który znajdował się na pokładzie torpedowca holenderskiego, biorącego udział w pościgu zbuntowanego okrętu wojennego „De Zeven Provinciën”, donosi, iż liczba członków załogi, którzy postradali życie z powodu zbombardowania statku przez aeroplany sięga obecnie 22 osób.

Zabici i ranni, przewiezieni na pokład torpedowca, zostali skierowani do Batawji. Pogrzeb odbędzie się jutro

Prasa i opinia publiczna popiera energiczne stanowisko władz.

W Indjach holenderskich panuje zupełny spokój.

Popierajcie L. O. P. P.

Minister Raczyński o planie brytyjskim Wystąpienie delegata Polski w Genewie

Genewa. — W dalszej debacie prezydium konferencji rozbrojenowej nad programem prac konferencji przemawiał delegat polski, minister Raczyński, który raz jeszcze przedstawił pewne zasadnicze poglądy delegacji polskiej.

Na wstępie minister Raczyński wyraził zadowolenie, że plan brytyjski został ogólnie przyjęty jako punkt wyjścia prac konferencji, jak również nadzieję, że prace te doprowadzą jaknajszybciej do konkretnego rezultatu. Delegat polski wyraził także zadowolenie, że delegacja brytyjska zgadza się na tymczasowe odłożenie części pierwszej swego projektu, formującej szereg zasad politycznych, w tej liczbie zasady układu 5-ciu mocarstw z 11 grudnia,

dotyczących równouprawnienia Niemiec.

W związku z tem, delegat Polski zgłosił kategoryczne zastrzeżenia przeciw pewnym interpretacjom ustępów tej części projektu brytyjskiego, dotyczącego równości praw. Odnosiło się to do wczorajszego wystąpienia Nadolnego, który usiłował przedstawić zasadę równości praw, jako podstawę prac konferencji.

Wreszcie delegat polski podkreślił konieczność ścisłego przestrzegania procedury, ustalonej na początku konferencji, według której komisja główna konferencji, w której reprezentowane są wszystkie państwa, jest naczelnym organem, regulującym całokształt prac konferencji.

Wojna chińsko-japońska Uchwała komitetu 19-tu

Londyn. — Z Charbiau donoszą, że mandzurski sąd wojenny w Czangtanie skazał gen. Tinszo, b. dowódcę armji chińskiej, osłaniającej kolej wschodnio chińską, za zdradę stanu na karę śmierci przez rozstrzelanie. Rodzina skazanego na śmierć generała zwróciła się dziś do prezydenta republiki mandzurskiej Pu Ji z prośbą o ulaskawienie.

Londyn. — Według wiadomości z Szanghaju ofenzywa wojsk japońskich na granicy prowincji Dżeholi Mukden jest w pełnym toku. Miasto Fuschin, w prowincji Dżehol zostało przez japończyków zajęte. W akcji japońskiej bierze udział piechota i

kawalerja, zasilona w tanki i samoloty bombardujące. Agencja „Szunsi” donosi, iż dowództwo japońskie skoncentrowało w rejonie Tong-Liao 30,000 wojska, 100 dział polowych, 40 tanków, oraz 5 eskadr samolotów bombardujących.

Genewa. — Komitet redakcyjny komisji 19 opracował dziś czwartą i ostatnią część sprawozdania swego w sprawie konfliktu mandzurskiego. W czwartej części sprawozdania zaleca się na podstawie 15 art. ustęp czwarty paktu Ligi Narodów: zmianę prawnego i administracyjnego statutu w Mandzurji, wycofanie armji japońskiej z Mandzurji, przyczem Nadzwyczajny

Faworki 7 zł. klg.
Pączki 20 gr. sztuka

w Cukierni Ziemiańskiej

Częstochowa, II Aleja 28.
Telefon Nr 72. — —

czajne Zgromadzenie Ligi Narodów ustali termin, do którego wycofanie to ma być ukończone, wszelkie inne sprawy uregulowane być mają na podstawie 10 zasad wyrażonych w sprawozdaniu Lyttona.

Większa część członków Ligi Narodów postanowiła nie uznać nowo utworzonego państwa mandzurskiego ani de jure, ani de facto.

Chwila bieżąca.

— Na wyspach Sołowieckich, znajduje się około 13 tysięcy Polaków, którzy oczekują od 6 lat rozprawy sądowej, znosząc niebywałą wprost katorgę.

— Dochodzenie w sprawie ekscesów przeciwpolskich, jakie miały miejsce w maju 1930 r. na Litwie dobiegają końca. Przed sądem stanie w najbliższym czasie 70 osób, oskarżonych o udział w zamieszkach.

— Kele stacji granicznej Niegoroleje, zatrzymano czterech wojskowych sowieckich, którzy z bronią w rękę usiłowali dostać się na teren Polski.

— Władze warszawskiego Twa Kredytowego czynią przygotowania do wiosennego terminu licytacyjnego, kiedy pod młotek pójdzie 1.200 majątków, jesienią odbędzie się licytacja dalszych 1.500 majątków.

— Na Kubie wybuchła nowa rewolucja. Doszło do kilku walk pomiędzy wojskami rządowymi a powstańcami z prowincji Oriente. Sytuacja jest nadzwyczaj naprężona.

— Z powodu olbrzymiej nawałnicy część wyspy Sandy Point zapadła się w morze. Połączenie między Nową Fundlandją a wysepką zostało przerwane.

— Fala ciepła przeszła nad Hiszpanją. Po ostatnich mrozach temperatura wykazuje obecnie od 17—20 st. powyżej zera.

— Nad Raszynem pod Warszawą przeszła gwałtowna burza gradowa z porywistymi wiatrami, które na wysokości 200 metrów zerwały całkowicie doprowadzenie do radjostacji.

— Nad Łodzią przeszła burza połączona z piorunami i ulewą. Po 10 minutach burza przeszła.

MAŻ ZA MILJONY

POWIEŚĆ.

(148)

Odzwierciety otrzymał polecenie opowiadania odwiedzającym, że stan pani jest coraz groźniejszy i że niewiele pozostaje nadziei utrzymania jej przy życiu. Rolety w oknach pozostały i nadal zapuszczone.

Następnego dnia po śmierci Filipa Dauray, Dufour, pewny, że hr. de Lucenay nie powróci do Paryża, skorzystał z jego nieobecności i udał się na ulicę Faisanderie. Oddał Magdalenie zwykły raport i zawiadomił ją o nagłej śmierci eksbankiera, oraz o pragnieniu Gabrijeli Stellini zobaczenia się z hr. de Lucenay po jego powrocie.

Magdalena poleciła Dufourowi, by zawiadomił ją o dniu i godzinie, w której hrabia po przybyciu do Paryża ma udać się do Gabrijeli.

Następnego dnia odbyła się ceremonia pogrzebu. Zbity tłum

ludzi, na których twarzach odbijał się smutek i szacunek, zebrał się w Chennevières, ale tłum ten uprzedzony o chorobie Henryki, trzymał się zdala w milczeniu, z obawy, by najmniej zgineł nie doszedł do jej uszu i nie wywołał w jej umyśle podejrzenia o nieszczęściu, jakie ją dotknęło. O godzinie dziesiątej wyruszył z willi żalobny orszak, w którym znajdowali się liczni przyjaciele zmarłego, a między nimi prawie wszyscy bankierzy i wielcy przemysłowcy, którzy przez tyle lat utrzymywali z nim stosunki i teraz pragnęli złożyć dowód swego żalu i szacunku.

O godzinie dwunastej w południe ceremonia była skończona.

Ten człowiek uczciwy, mąż dobry, ojciec niezrównany, złamany nagle, prawie w sile wieku, nieszczęściem i zbrodnią niespodziewaną, spoczywał już

na małym cmentarzu w Chennevières, gdzie kazał wybudować grób familijny.

Pani Dauray, upadająca pod ciężarem bólesci, wróciła do domu, w którym niegdyś była tak szczęśliwą i w którym podwójne nieszczęście dotknęło ją tak nieprzewidzianie.

Dufour, w charakterze intendenta brał udział w ceremonii pogrzebowej na czele służby hrabiego poczem na jego rozkaz powrócił do Poryża.

— Do licha! — mówił do siebie, wchodząc do swego mieszkania przy ulicy Cyrkowej — smutna to rzecz pogrzeb, nawet osoby nieznannej... Cały przesiąknęłam żałobą... Gdybym wiedział, gdzie odszukać Juljusza Claude, poszedłbym z nim na parę butelek Chateau-Canteloup.. to by mnie orzeźwiło. Na nieszczęście nie wiem gdzie go znaleźć...

XXXII

Juljusz Claude codziennie odbywał wycieczki na ulicę du Pér, by uściskać swą córkę i dozo-

rować piastunkę, jakkolwiek ta ostatnia wcale nie potrzebowała nad sobą kontroli. Pokochała ona powierzone sobie dziecię, jak prawdziwa, dobra matka i pielęgnowała je troskliwie.

Artysta, pomimo szczęścia, jakiego doświadczał z powodu, iż udało mu się uchronić swą córkę od niebezpieczeństwa zagrożającego jej ze strony hr. de Lucenay, nosił jednak w swem sercu ranę krwawą. Myślał bezustannie o Henryce, wyobrażał ją sobie zrozpaczoną, płaczącą dniem i nocą i odychającą coraz większą nieważnością do człowieka, który po zatraceniu jej życia zbrodnią pierwszą, popełnił drugą wdzierając jej córkę, jedyną pociechę w świecie.

— Czy ona mi kiedy przebaczy? — zapytywał siebie z bólescią i prawie zawsze odpowiadał: — Nie, nigdy! Jedynym łączącym nas węzłem było to dziecię, a ja zabierając je, zdwoiłem jej męczeństwo. Naprawdę usiłowałem oddać ostatnią kroplę krwi, by jej oszczędzić choć jednej łzy!

d. c. n.

